

Under Opmaalingen var min Opmærksomhed henvendt paa, hvor en saadan Slædevej kunde tænkes at have gaaet, og jeg kom til det Resultat, at Kugsuak Dalen ved Karusuit sandsynligvis var Adgangen fra Disko Fjord; senere fandt jeg Køremærker, d. v. s. mindre Sten anbragt ovenpaa meget store, i en Dal, der mod S.V. fører ud til en stor Bræ, som atter fører ud til Kugsuak Dalen. Køremærkerne viste mod Nord, og ved at følge dem fandt jeg først en Teltring, senere flere og et enkelt Sted ca. 50; Mærkerne førte ud til en Bræ, som jeg havde udset mig som Vej til en Nunatak i Indlandsisen, fra hvilken jeg vilde maale. Her fandt jeg en Varde, som, hvad jeg senere fik opklaret, var rejst af Magister Porsild.

Fra denne Nunatak, Højde 1391 m, har man Udsigt over omtrent hele Disko.

I Nord fører en Bræ til en stor Dal, Kûganguak, der kommende fra Øst gaar mod N.V. til Ingnagnak paa Nordkysten. Ad denne Bræ og i Dalens øverste Ende mod Øst tænkte jeg mig Slædevejens Fortsættelse, hvilket senere blev bekræftet. Mod Vest er Landet vildt og forrevet. Fra Indlandsisen her løber en Bræ sammen med 6 andre store Bræer ud i en stor Dal, der gaar mod N.V., V. og S.V. til Nordfjord. Da Landet falder mod Syd, ser man herfra Fjældene ved Mellemfjord og Diskofjord, og man ser Diskobugten ligesom gennem en Tragt over Kuanersuit og Brede-dalen. I Øst hæver Indlandsisen sig til en Højde af ca. 1700 m og spærrer af for Udsigten.

Mit Arbejde i det Indre afsluttede jeg med en Tur tværs over Disko fra Kugsuak Dalen mod Nord ad en Bræ ca. 40 km ind i Landet, herfra mod Øst til Kûganguak Dalens øverste Ende, hvor jeg ventede at finde og fandt Slædevejens Fortsættelse og fulgte denne til Kutdlisat.

Kûganguak Dalens øverste Ende gaar mod Øst, er ret bred og flad og inderst inde ved Foden af en Bræ findes en stor Sø. Her i Dalen fandt jeg saa atter Køremærker og Teltringe og saa tæt paa hinanden, at jeg ikke kunde tage fejl af Ruten, der fører op til Nordsiden af Søen; herfra mod Nord opover et meget ujævnt Terrain til en stor, flad Strækning, et Pas, og videre til Kutdlisat Bræen. Nedturen ad Bræen foregik i Taage, saa mit eneste Indtryk af den er, at den er stejl og vanskelig at færdes paa, men til Gengæld er det ogsaa den eneste Del af Turen, der frembyder større Vanskeligheder.

Nogen praktisk Betydning i Nutiden har Vejen næppe, da der ingen Jagtmuligheder er i det Indre, men det er dog interessant at have faaet bekræftet de gamle Overleveringer om en saadan Vej.

V. Jensen-Aaris,
Overofficiant ved Geod. Inst.

Tysk Ekspedition til Vatnajökull 1932.

Dr. Helmut Verleger og Dr. Max Keil har med Skeiðarárjökull som Udgangspunkt foretaget flere Rejser paa Vatnajökull dels i Retning af Kverkfjöll og dels til Snæfell. Vejrforholdene var yderlig slette, og Resultatet af Arbejdet ringere end ventet. (*Polar Record 1933*).

Cambridge-Ekspeditionen til Vatnajökull 1932.

I Aarene efter Krigen er der udgaaet over 20 Ekspeditioner fra engelske Universiteter af en særlig Type, som man maaske kunde kalde Stu-

denter-Ekspeditioner. De er alle sammensat af ganske unge Mænd, for en stor Del saadanne, som endnu ikke har tilendebragt deres Uddannelse, og har fortrinsvis arbejdet i arktiske Egne. Selv om man ikke med Rette kan forvente, at Resultaterne af disse Ekspeditioners Arbejde kan faa samme Præg som dem, der ledes og udføres af modne, fuldt uddannede Forskere, har de indirekte været af overordentlig Betydning, i Særlighed derigennem, at man paa et meget tidligt Stadium er blevet i Stand til at udpege de bedst egnede af Deltagerne og give dem nye og større Opgaver. Flere af Navnene fra disse Studenter-Ekspeditioner vil være ogsaa den danske videnskabelige Verden velkendte, saaledes George Binney, J. M. Wordie og H. G. Watkins.

I Sommeren 1932 har en saadan Ekspedition berejst Vatnajökull under Ledelse af den ganske unge Student Brian Roberts. Antallet af Deltagerne var ialt 6, hver med sin specielle Opgave.

Ekspeditionen udgik fra Hornafjörður. Som Opstigningssted til Jökelen valgtes Heinabergsjökull, hvorfra Ruten sattes mod Kverkfjöll. Herfra gik saa to Deltagere til Oasen Hvannalindir.

Af Resultaterne er der Grund til at nævne et Kort i 1:60,000 af Jökelen Kreppas (ikke som paa Kortet angivet Kreppá) Kildeomraade. I Navngivningen har Ekspeditionen fulgt det korrekte Princip udelukkende at give islandske Navne.

Der er tilvejebragt et ret stort biologisk Materiale, hvis Bearbejdelse vil bidrage i betydelig Grad til at øge vort i Forvejen ringe Kendskab til Dyre- og Plantelivet i Egnene ved Vatnajökull.

Rejsen over Jökelen, der foregik med Haandslæde og Ski, tog fra Syd til Nord 15 Dage, medens Tilbagereisen under gode Vejrforhold tilendebragtes paa 3 Dage.

Desværre maatte den planlagte Istykkelse-Maaling opgives paa Grund af et Uheld med Seismografen.

N. N.

Nilens Vandingsanlæg.

I Øjeblikket staar 3 store nye Anlæg paa Dagsordenen.

- 1) En Forhøjelse af Dalspærringen ved Assuan (næsten færdig).
- 2) Et Vandkraftanlæg og dertil hørende Værk til Indvinding af Kvælstofforbindelser af Luften.
- 3) Dal-Spærring over den Hvide Nil Syd for Chartum.

Det gamle ægyptiske Vandingsystem virkede til 1907 og gav den fra talrige Beskrivelser kendte Oversvømmelse, der forvandlede Dalen til en Sø; om Vinteren var Landet grønt, om Foraaret høstede man, om Sommeren laa Jorden brak.

Det ny Vandingsystem muliggør en Sommerhøst af Bomuld. Vandet hertil stammer fra Dalspærringen ved Assuan, hvorfra det ledes ind i fire Hovedkanaler.

Systemet har imidlertid den Mangel, at man ikke kan opspare fra det ene Aar til det andet, og at man ikke kan indsamle den egentlige Højvandsbølge (fra den Blaa Nil), fordi den er saa dyndrig, at Bassinet i Løbet af kort Tid vilde udfyldes. Først naar denne Bølge er forbi, kommer det klare Vand fra den Hvide Nil, der kan opstemmes og senere ledes ind i Vandingskanalerne. Klaringen sker i de store Oversvømmelsesflader „Sudd“. I Modsætning hertil brugte de gamle Vandingsanlæg udelukkende det slamfyldte Vand fra den Blaa Nil.